

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه پیام نور

باسمه تعالی

تاریخ
شماره
پیوست

آیین نامه انتخاب کتاب‌های برتر سال دانشگاه پیام نور

مقدمه:

با توجه به نقش دانشگاه پیام نور به عنوان بزرگترین ناشر کتاب‌های آموزشی مقاطع مختلف دانشگاهی، ضرورت دارد به منظور ارتقای کیفی فعالیت‌های دانشگاه در حوزه تولید و تدوین کتاب‌ها و محتوای آموزشی دانشگاه، ساز و کار مناسبی جهت انتخاب و تقدیر از کتاب‌های برتر دانشگاه فراهم گردد. برای نیل به این مهم، این آیین‌نامه تدوین شده است.

ماده ۱. هدف:

انتخاب و تقدیر کتاب‌های برتر سال دانشگاه پیام نور که پس از این به اختصار کتاب سال نامیده خواهد شد و همچنین ارتقای کیفیت و توسعه علم خودآموزسازی کتاب‌های درسی دانشگاه، کمک به اعتلای سطح دانش و فرهنگ مکتوب جامعه دانشگاهی و حمایت و تشویق پدیدآورندگان متعهد و متخصص حوزه کتاب دانشگاه

ماده ۲. موضوع:

آثار مورد ارزیابی در جایزه کتاب سال شامل کلیه کتاب‌هایی است که طی یک سال شمسی زیر نظر دفتر تدوین و تولید محتوای آموزشی دانشگاه و با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای نخستین بار منتشر شده باشند. ملاک سال انتشار، شناسنامه کتاب خواهد بود.

تبصره: در اولین دوره برگزاری کتاب سال دانشگاه، تمامی آثار تولید شده زیر نظر دفتر تدوین و تولید محتوای آموزشی، که از ابتدای سال ۱۳۸۸ منتشر شده است، نیز مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

۱-۲. آثار مورد بررسی مشمول تمامی آثاری می‌شوند که در بخش تعاریف آیین‌نامه تدوین کتاب‌ها و تولید محتوای آموزشی دانشگاه تعریف شده‌اند.

۲-۲. آثار بر اساس گروه‌های علمی در هر بخش علمی (دانشکده) تفکیک شده و مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

۳-۲. ویراست جدید کتاب‌های علمی، چنانچه به تشخیص گروه داوری بیش از ۳۰٪ نسبت به نسخه قبلی ارتقای محتوا پیدا کرده باشد، مجدداً قابل ارزیابی خواهد بود.

تهران، مینی سیتی،
بلوار ارتش، اول شهرک نفت،
خیابان نخل، سازمان مرکزی
دانشگاه پیام نور

صندوق پستی: ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵

تلفن: ۲۳۳۲۰۰۰۰

نمابر: ۲۲۴۴۱۵۱۱

نشانی الکترونیک:

[Http://www.pnu.ac.ir](http://www.pnu.ac.ir)

به تصویب شورای دانشگاه پیام نور رسید

شماره: ۱۱۵... تاریخ: ۹۳/۱۲/۱۰

ماده ۳. ساختار:

۱-۳. معاونت فناوری و پژوهش مسئول برگزاری و انتخاب کتاب‌های برتر سال دانشگاه خواهد بود.
شورای تدوین، دبیر علمی، هیأت داوران و دبیرخانه اجرایی از ارکان این ارزیابی و انتخاب است.
۲-۳. شورای تدوین: شورایی است که بر اساس آیین‌نامه تدوین کتاب‌ها و تولید محتوای آموزشی و به استناد مصوبه شورای دانشگاه، تشکیل می‌گردد.

وظایف شورای تدوین در موضوع انتخاب کتاب‌های برتر سال:

۱. تدوین آیین‌نامه‌های داخلی و تصویب و بررسی دستورالعمل اجرایی
۲. تعیین معیارهای داوری و ارزیابی آثار
۲. تعیین اعضای هیأت داوران در گروه‌های علمی
۳. نظارت بر کلیه مراحل داوری و عملکرد گروه‌های داوری و ارائه گزارش به دبیر علمی
۴. پیشنهاد در مورد جوایز ویژه در بخش‌های جانبی
۵. در صورت لزوم بازبینی سالانه دستورالعمل اجرایی به درخواست دبیر علمی

۳-۳. دبیر علمی

دبیر علمی با پیشنهاد معاون فناوری و پژوهش و با حکم رئیس دانشگاه منصوب خواهد شد و علاوه بر مسئولیت نهایی داوری‌ها، عهده‌دار وظایف زیر نیز می‌باشد:

- پیشنهاد اعضای هیأت داوران به شورای تدوین
- درخواست برگزاری جلسات شورای تدوین
- نظارت کامل بر روند داوری‌ها
- ارائه گزارش مکتوب و مستند روند داوری به شورای تدوین
- تنظیم بیانیه هیأت داوران
- هدایت و نظارت بر عملکرد دبیرخانه
- تهیه و پیشنهاد دستورالعمل اجرایی روند انتخاب کتاب‌های برتر سال به شورای تدوین

به تصویب شورای دانشگاه پیام نور رسید

شماره: ۱۱۵..... تاریخ: ۹۳/۱۲/۱۰

تهران، مینی سیتی،
بلوار ارتش، اول شهرک نفت،
خیابان نخل، سازمان مرکزی
دانشگاه پیام نور

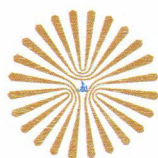
صندوق پستی: ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵

تلفن: ۲۳۳۲۰۰۰۰

نمابر: ۲۲۴۴۱۵۱۱

نشانی الکترونیک:

[Http://www.pnu.ac.ir](http://www.pnu.ac.ir)

۴-۳. دبیرخانه:

دبیرخانه دائمی کتاب سال متشکل از مدیر کل دفتر تدوین و تولید کتاب‌های دانشگاه (مسئول دبیرخانه) و سه نفر از کارشناسان آشنا با امور کتاب بوده و مدیریت اجرایی امور را زیر نظر دبیر علمی انجام می‌دهند.

۴-۳. هیأت داوران

هیأت داوران از میان اعضای هیئت علمی دانشگاه یا دیگر موسسه‌های آموزشی و پژوهشی (حداقل با مرتبه استادیاری) با سابقه تألیف و صاحب‌نظر در هر گروه علمی با پیشنهاد دبیر علمی توسط شورای تدوین انتخاب می‌شوند و با دعوت و حضور دبیر علمی آغاز به کار می‌نمایند. تعداد داوران هر گروه پنج نفر است.

ماده ۴. روند داوری:

۴-۱. داوری و انتخاب کتاب سال، طی سه مرحله صورت می‌پذیرد:

مرحله اول: ابتدا تمامی کتاب‌های ارسال شده هر گروه به دبیرخانه در جلسه‌ای مشترک توسط هیأت داوری پنج نفره گروه آموزشی مربوط و بر اساس معیارهایی که شورای تدوین مشخص کرده است، ارزیابی می‌شوند و آثار با سه رأی مثبت از پنج رأی داوران به مرحله بعد راه می‌یابند.

مرحله دوم: کتاب‌های راه یافته به مرحله دوم داوری توسط حداقل پنج داور تخصصی که دو نفر از آن‌ها عضو گروه پنج نفره مرحله اول داوری خواهند بود، مورد بررسی قرار می‌گیرد و نتایج ارزیابی در فرم‌های ویژه‌ای که بدین‌منظور توسط دبیر علمی تهیه و به تایید شورای تدوین می‌رسد، درج می‌گردد. آثاری که از مبنای ۱۰۰ امتیاز، ۸۰ امتیاز یا بیشتر را کسب کنند، به مرحله نهایی داوری راه می‌یابند. یکی از داوران این مرحله باید از اعضای هیأت علمی شاخص از دیگر مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی انتخاب شود.

مرحله سوم: در مرحله نهایی، نشست مشترک دو داور مرحله اول و دو نفر از داوران مرحله دوم و دبیر علمی (مجموعاً پنج نفر) برای هر گروه آموزشی برگزار می‌شود و آثار راه یافته به این مرحله مورد بررسی و ارزیابی نهایی قرار می‌گیرند و با رأی حداقل سه نفر از داوران، یک اثر از میان آثاری که در این مرحله امتیاز ۹۰ یا بیش از آن را کسب کرده‌اند، به

تهران، مینی سیتی،
بلوار ارتش، اول شهرک نفت،
خیابان نخل، سازمان مرکزی
دانشگاه پیام نور

صندوق پستی: ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵
تلفن: ۲۳۳۲۰۰۰۰
نمبر: ۲۲۴۴۱۵۱۱

نشانی الکترونیک:

[Http://www.pnu.ac.ir](http://www.pnu.ac.ir)

عنوان اثر برگزیده معرفی می شود. صورت جلسه با اعلام دلایل گزینش هر اثر تنظیم و امضاء می شود.

تبصره ۱: در صورتی که اثر برگزیده وجود نداشته باشد، هیأت داوران می تواند یکی از آثار راه یافته به مرحله نهایی را به عنوان اثر شایسته تقدیر معرفی نماید.

تبصره ۲: انتخاب مشترک حداکثر سه اثر برگزیده و دو اثر شایسته تقدیر با تشخیص هیأت داوران و تایید شورای تدوین بلامانع است.

۲-۴. نتایج داورها در جلسه مشترک شورای تدوین و دبیر علمی مطرح و پس از تایید شورای تدوین صورت جلسه نهایی با اعلام دلایل گزینش هر اثر تنظیم و امضاء می شود.

ماده ۵. معیارهای داور:

معیارهای اساسی ارزیابی کتاب برگزیده یا شایسته تقدیر سال عبارت اند از:

۱. میزان تأثیرگذاری بر ارتقای سطح علمی، آموزشی و فرهنگی دانشگاه
۲. میزان خودآموزی اثر یا جامع و مانع بودن موضوعها و مباحث کتاب در چارچوب هدفهای ویژه تشکیل دهنده اثر
۳. میزان ابتکار، خلاقیت و نوآوری در تولید کل اثر
۴. رعایت استانداردها در ساخت، فصل بندی، نگارش علمی، دستور زبان و واژگان
۵. رعایت استانداردها در ذکر منابع و مآخذ در آثار تحقیقی و پژوهشی و ارجاع به آخرین یافته های علمی مرتبط با موضوع اثر
۶. بهره مندی از قدرت تحلیل و استنتاج منطقی
۷. عرضه مطالب کتاب به صورت دسته بندی شده و دارای انسجام منطقی
۸. استحکام و زیبایی زبان
۹. میزان توجه به ارزش های دینی، ملی، فرهنگی و اقوام در تولید اثر
۱۰. برخورداری از قدرت اقناع و تأثیرگذاری عمیق بر مخاطب
۱۱. رعایت استانداردهای تألیف، تصحیح، ترجمه و تدوین
۱۲. آراستگی کتاب از حیث حروف چینی، صفحه بندی و چاپ
۱۳. نحوه طراحی و پردازش یافته های خود و دیگران
۱۴. استفاده مناسب از جدول ها، شکل ها و نمودارها برای درک بهتر مطالب

تهران، مینی سیتی،
بلوار ارتش، اول شهرک نفت،
خیابان نخل، سازمان مرکزی
دانشگاه پیام نور

صندوق پستی: ۱۹۳۹۵-۴۶۹۷
تلفن: ۲۳۳۲۰۰۰۰
نمبر: ۲۲۴۴۱۵۱۱

نشانی الکترونیک:

[Http://www.pnu.ac.ir](http://www.pnu.ac.ir)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه پیام نور
باسمه تعالی

تاریخ
شماره
پیوست

ماده ۶. اعتبارات:

هزینه‌های لازم در بودجه سالانه معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه منظور می‌شود.

ماده ۷. زمان‌بندی:

فعالیت دبیرخانه در هر دوره، از ابتدای فروردین هر سال آغاز و با مراسم تقدیر از برگزیدگان در هفته پژوهش همان سال خاتمه می‌یابد.

ماده ۸. تقدیرها:

به پدیدآورنده یا پدیدآورندگان آثار برگزیده یا شایسته تقدیر، لوح سپاس به امضاء رئیس دانشگاه جهت ارائه به هیات‌های جذب و ممیزه موسسه‌های آموزشی و پژوهشی جهت بهره‌مندی از امتیازات مربوط تقدیم و همچنین جوایز نفیسی اهداء می‌گردد.

تبصره ۱. در صورتی که پدیدآورندگان یک اثر برگزیده یا شایسته تقدیر بیش از یک نفر باشند، متناسب با سهم هر فرد، جوایز اختصاص یافته بین افراد تقسیم می‌شود. سهم مشارکت پدیدآورندگان اثر، توسط دفتر تدوین اعلام می‌شود.

تبصره ۲. در صورت انتخاب مشترک بیش از یک اثر، به عنوان اثر برگزیده یا شایسته تقدیر جایزه مربوط، بر اساس تصمیم شورای تدوین اعطاء خواهد شد.

ماده ۹: اصلاح و یا تغییر مواد این آیین‌نامه منوط به پیشنهاد شورای تدوین و تصویب شورای دانشگاه است.

این آیین‌نامه در ۹ ماده، ۴ تبصره در تاریخ ۹۳/۱۲/۱۰ به تصویب شورای دانشگاه رسید و از ابتدای سال ۱۳۹۴ قابل اجرا است.

به تصویب شورای دانشگاه پیام نور رسید

شماره ۱۱۵... تاریخ: ۹۳، ۱۲، ۱۰

تهران، مینی سیتی،
بلوار ارتش، اول شهرک نفت،
خیابان نخل، سازمان مرکزی
دانشگاه پیام نور

صندوق پستی: ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵

تلفن: ۲۳۳۲۰۰۰۰

نمابر: ۲۲۴۴۱۵۱۱

نشانی الکترونیک:

[Http://www.pnu.ac.ir](http://www.pnu.ac.ir)